

rozšírené vydání, říjen/október 2020

Noviny z rodiny

142. číslo členského bulletinu Ligy pár páru

Aký je ten správny počet?

Jozef Predáč

„Kedy budete mať ďalšie?“ „To chcete vychovávať jedináčika?“ „Čo ste sa zbláznilí? V dnešnej dobe tretie (štvrté, piate...) dieťa?“ „Mohli by ste nám poradiť? Už niekoľko mesiacov sa neúspešne snažíme o počatie. Chceli by sme ďalšie a nedarí sa...“ To je len niekoľko otázok dotýkajúcich sa veľkosti rodiny.

Sme sebeckí, alebo zodpovední, ak vychovávame „len“ jedno dieťa? A sme štedrý, alebo nezodpovední, keď čakáme tretie? Kedy je čas otvoriť svoje srdce a prijať ďalšie, možno aj štvrté dieťa, a kedy je čas dôsledne predchádzať tehotenstvu, hoci máme len dve deti?

Aj my sme s manželkou Simonkou hľadali odpoveď na túto otázku pred viac ako dvadsiatimi rokmi. Mali sme v tom čase štyri deti a ja som mal intenzívny pocit, že naša rodina ešte nie je kompletná, že nám niekto chýba. Moja manželka v tom čase tento „pocit“ vôbec nezdieľala a trvalo niekoľko mesiacov, kým sme si „v spoločnej zhode a spoločným úsilím utvorili správny úsudok“ (Gaudium et spes, 50) a našli odpoveď: Náš najmladší syn oslávi tento rok 20. narodeniny☺.

Pojem zodpovedné rodičovstvo sa interpretuje rôzne a niekedy až proti-
chodne. Spôsoby, ktorými realizujeme svoju zodpovednosť, sú nie vždy morálne správne a aj tie dobré môžu byť nesprávne uchopené, a práve preto sme sa rozhodli venovať toto číslo Novín z rodiny hlavne tejto téme. Verím, že tak ako ja, aj vy v každom z článkov objavíte niečo, čo bude pre vás obohatením.

Predstavujeme nových certifikovaných lektorov

z Čiech a Slovenska

Komunita aktívne slúžiacich lektorov Ligy sa opäť rozrástla. V priebehu augusta /srpna úspešne ukončili odborné školenie Ligy pár páru Mária Halušková z hornooravskej obce Hruštín, ktorá sa bude angažovať ako poradkyňa LPP a manželia Javůrkovi z Ústí nad Orlicí, ktorí budú pôsobiť ako učiteľský pár. V krátkosti vám ich predstavujeme.

Mária Halušková

Mária má 32 rokov a pochádza z Hruštína. Vyštudovala učiteľstvo na fakulte prírodných vied UMB v Banskej Bystrici a rok a pol pracovala ako učiteľka biológie a chémie na gymnáziu v Dolnom Kubíne. Po 18 mesiacoch vystriedala učiteľstvo za materstvo.

Spolu s manželom Martinom vychovávajú troch synov – Jurka (6r.), Maľka (3r.) a Miška (1r).

K symptotermálnej metóde sa prvýkrát dostala počas animátorskej školy v roku 2010 v Diecéznom centre mládeže Maják v Španej doline a potom si ju naštudovala z materiálov, ktoré Liga vydala. Kurz STM absolvovala v Zákamennom počas novembra až februára a už v tomto čase sa začala školiť na službu poradkyne STM. Štyri testy a záverečný osobný pohovor absolvovala za osem mesiacov.

A aká je jej skúsenosť s praktizovaním symptotermálnej metódy?

„STM považujem za veľký prínos pre naše manželstvo. Prvé skúsenosti s pozorovaním príznakov plodnosti a cyklu ako takého som začala získavať už tri roky pred svadbou a vnímam to ako veľmi užitočné. Metódu považujem za cenný prostriedok pri budovaní nášho vzťahu, budovaní jednoty. Zároveň nám s manželom pomáha viac dôverovať Bohu a umožňuje prijímať aj neplánované dobro (Miško☺).

Mojou túžbou je odovzdávať tieto dobrá ostatným, čo lektorstvo umožňuje.”

Dominika a Josef Javůrkovi

Můžete se nám představit?

Jmenujeme se Dominika a Josef Javůrkovi. Bydlíme v Ústí nad Orlicí. Máme tři děti – Elišku, Tadeáše a Mariánku. Jsme svoji téměř deset let.

Jak jste se setkali s PPR popř. LPP? V čem to pro Vás bylo důležité?

Dominika: S PPR jsem se setkávala odmala – moji rodiče školili. Věděla jsem, že tak chci žít a byla jsem ráda, že na to s Pepou máme stejný názor. S LPP jsme se setkali až před svatbou – hledali jsme, kdo v našem okolí učí PPR a našli jsme kurzy Ligy. Pro mě je to velmi důležité – PPR má vliv na celé manželství, na způsob, jak přistupujeme k životu i jeden ke druhému. Jsem přesvědčená o tom, že PPR náš život obohacuje, vede nás k opětovnému zvažování velikosti naší rodiny i k vynalézavosti v lásce.

Josef: Já vlastně ani nevím. Myslím, že něco jsem se dozvěděl v rodině, potom od Domči a také z knížek, hodně mi dalo, když jsem si přečetl Teologii těla. S LPP jsme se setkali při kurzech. Důležité to pro nás bylo v tom, že jsme získali více informací. Přesvědčili jsme se o tom, že STM je spolehlivá a prozkoumaná metoda na vědecké úrovni.

Proč jste se rozhodli školit na lektory STM? Co byste vzkázali těm, kteří školení zvažují?

Oba: První důvod byl ten, že jsme na kurzy museli jezdit 70 km a přišlo nám to daleko. PPR vnímáme jako důležitou součást manželství a setkáváme se s lidmi, kteří nemají dostatečné informace. Podstatná pro nás byla i konference LPP, kde jsme se setkali s lektorskými páry, kteří vytvářejí společenství, mají stejné hodnoty jako my a předávají je nejen svým dětem, ale všem, kteří za nimi přijdou na kurz. Řekli jsme si, že pokud má PPR takový vliv na život, jako jsme viděli u rodin lektorských párů, tak do toho chceme jít také. Takže můžeme vzkázat, ať se určitě přijedete podívat☺.

Dve kritériá pri zvažovaní počtu detí

Branislav Kuljovský

Dokument druhého vatikánskeho koncilu *Gaudium et spes*, v preklade Radosť a nádej (GS), uvádza niektoré faktory, ktoré majú manželzia zvažovať pri rozumnom plánovaní počtu detí. Manželzia majú prihliadať „jednak na svoje vlastné dobro a jednak na dobro detí, ktoré sa už narodili alebo ktoré sa môžu narodiť v budúcnosti; ďalej nech si všímajú materiálne i duchovné podmienky doby a životnej úrovne a napokon nech berú do úvahy dobro celej rodiny, občianskej spoločnosti i samej Cirkvi“

(GS 50). Text dokumentu nikde nenasvedčuje, že ide o vyčerpávajúci zoznam. Možno si však všimnúť, že skoro všetky spomenuté faktory by sme mohli odvodíť od dvoch spomínaných dimenzií manželstva – jednota manželov a plodenie a výchova detí. Preto všetky dôvody, ktorú sledujú dobro manželstva, a zároveň ich manželia považujú za nezlučiteľné s ďalším bábätkom, predstavujú vážne dôvody na vyhnutie sa počatiu.

Okrem tohto kritéria možno na základe textu GS vyvodíť druhé kritérium. GS učí, že manželia majú pri zvažovaní počtu detí brať do úvahy aj dobro „občianskej spoločnosti a Cirkvi.“ To naznačuje, že spravodlivé dôvody pre oddialenie počatia nemusia vyplývať iba z rozumného posúdenia celkového dobra rodiny. Boh nepozýva kresťanských rodičov iba k poslaniu splodiť čo možno najväčší počet detí, o ktoré sú schopní *dobro* sa postarať, fyzicky, psychicky, duchovne či materiálne. Áno, niektorí manželia môžu mať k tomu špeciálne povolanie a dar od Boha. Avšak iní manželia môžu byť Bohom povolaní k iným vznešeným a urgentným povinnostiam v službe Cirkvi a spoločnosti. *Preto ak dôvodom pre oddialenie počatia je úmysel odpovedať na špecifické povolanie, do ktorého Boh manželov volá, a ktoré manželia považujú za nezlučiteľné s ďalším počatím, ich dôvod je vážny.*

Pozorný čitateľ si všimne, že obe kritéria v sebe zahŕňajú subjektívny element rozlíšenia, či daný vážny úmysel (dôvod) je zlučiteľný s ďalším dieťaťom. Nezlučiteľnosť niektorých dôvodov s ďalším dieťaťom je pomerne jasná (napr. v prípade ohrozenia zdravia ženy), v iných prípadoch (napr. emocionálna pripravenosť partnerov, finančná situácia, atď.) je posúdenie nezlučiteľnosti už menej jednoznačné. V tomto duchu možno chápať aj vetu, že „*konečné rozhodnutie musia urobiť pred Bohom sami manželia*“ (GS 50).

Nerozumná extrémnosť v postojoch

Z týchto princípov možno odvodiť aj postoje, ktoré nesprávne ponímajú vážne dôvody. Príznačná pre tieto postoje je určitá nerozumná extrémnosť. V prvom rade ide o postoj, ktorý by sme obrazne mohli nazvať „*nerozumná sporivosť*“. Tento postoj zahŕňa medzi vážnymi dôvodmi veľmi triviálne, egoistické dôvody, sledujúce vlastné pohodlie a prospech. Keďže takéto dôvody nevychádzajú z úmyslu realizovať skutočné dobro manželstva, nemožno ich považovať za vážne.

Aj keď súčasná doba má skôr problém s „*nerozumnou sporivosťou*“, možno stretnúť aj opačný postoj tzv. „*nerozumnej štedrosti*“. Tá považuje za vážne dôvody len veľmi extrémne životné udalosti, ako je napríklad život ohrozujúca choroba či extrémna chudoba. Hoci učenie Cirkvi povzbudzuje manželov k štedrosti, takéto radikálne chápanie štedrosti nevyžaduje.

Nakoniec treba ešte spomenúť postoj, ktorý úplne odmieta akékoľvek rozumné plánovanie počtu detí. Tento postoj zastáva názor, že aj keď existujú vážne dôvody pre oddialenie počatia, nie je správne sa o to usilovať, pretože tým manželia manifestujú slabú dôveru v Božiu prozreteľnosť. Takéto chápanie Božej prozreteľnosti je však problematické, pretože zabúda na to, že Boh nám daroval rozum a slobodnú vôľu, aby sme v živote konali rozhodnutia, za ktoré budeme niesť zodpovednosť. Áno, každé naše konanie sa má riadiť Božím plánom, ktorý treba v živote hľadať a realizovať. To však neznamená ignorovať rozumné dôvody. Keď Ježiša pokúšal diabol, aby skočil z Jeruzalemského chrámu, odvolávajúc sa na Božiu prozreteľnosť, Ježiš mu odpovedal: „Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha“ (porov. Lk 4, 12). Dokonca aj HV 10 hovorí, že ak sa rodičia rozhodnú prijať väčší počet detí, nemajú to robiť na základe odmietavého postoja plánovať, ale „po rozumnej úvahe“.

Táto esej sa pokúsila objasniť kritéria, na základe ktorých možno v súlade s učením Cirkvi rozlíšiť, čo je a čo nie je vážny dôvod pre oddialenie počatia. Vážne dôvody či okolnosti plynú nie len z *rozumného* rozlíšenia celkového dobra rodiny (duchovného, emočného, fyzického či materiálneho), ale aj z *duchovného* rozlíšenia špecifického povolania, ku ktorému Boh, okrem plodenia a výchovy potomstva, povoláva manželov.

Príspevok je krátený a zverejnený so súhlasom redakcie webovej stránky zastolom.sk. Celý článok nájdete na: <https://zastolom.sk/co-je-co-nie-je-vazny-dovod-na-oddialenie-pocatia/>

PPR není antikoncepcie...

... ale může být zneužito ze sobectví

David Prentis s přispěním Adama Prentise

„PPR nemůže být označováno jako antikoncepcie, ani když je praktikováno ze sobeckých důvodů. To však neznamená, že je jeho praxi možno přijmout bez výhrady,“ napsal v úvodu jedné polemiky na stránkách *LifeSiteNews* před časem prof. Peter Kwasniewski (<https://bit.ly/3j4Llkj>). Protože téma je to důležité a mnoho jeho slov je trefných, dovolím si větší výběr myšlenek z článku zde v překladu ocitovat a dále pak na něho navázat:

Příznějme rovnou, že sobectví a chybný hodnotový žebříček může vést ke zneužívání spoléhání na PPR, když je zvoleno jenom jako přirozenější způsob vyhýbání se početí. [...] Nicméně ani v případě, že je PPR praktikováno sobecky, nemůže být označeno jako „antikoncepcie“. Antikoncepcie je vnitřně – sama v sobě nemorální, protože přímo a kategoricky odmítá jedno z definitivních dober manželství. U PPR je to složitější a problematičtější tím, že při rozeznávání přirozeného rytmu nedělá manželský pár nic, co by

přirozený milostný akt zbavilo jeho prokreativního aspektu. Mít styk v neplodné době není ani násilným skutkem, ani překážkou lidské plodivé síly, protože tato síla je i podle Stvořitelova plánu někdy schopna vést k početí a někdy ne. [...]

Ovšem „přirozenost“ není jediným relevantním aspektem, který je nutné brát v úvahu. [...] Je nutno položit správnou morální otázku: je tato (nepochybně přirozená) cesta k regulaci početí používána z dobrého důvodu, nebo ze špatného? [...] Jednoduše řečeno, jak přijmou manželé dítě, počaté (z jejich úhlu pohledu) náhodou nebo nečekaně? Přivítají je s radostí jako Boží dar? Když čestně mohou říci, že ano, pak předcházení těhotenství s využitím PPR není proti životu. Kdyby odpověď byla nejistá nebo záporná, jedná se s největší pravděpodobností o antikoncepční záměr.

Ano, tyto otázky mají subjektivní dimenzi a musí ji mít, když zvážíme přirozenost věcí. Bůh jedná s lidskou bytostí jako s osobním subjektem. [...] Jediný vždy platný a obecně závazný zákon – jediný naprosto objektivní zákon – je zákon lásky, který konfrontuje subjektivitu každé osoby s otázkou, kterou jen tato osoba může zodpovědět. Na rozdíl od moderních vládců, nedívá se Pán na lidi jako na součet plátců daní nebo záložních vojáků. Dívá se na každého z nás s otcovskou láskou a žádá od každého z nás, co jsme ochotni a schopni dát pro společné dobro církve a světa. [...]

Pokud jde o konkrétní volbu nebo cestu, kterou se vydat, existuje jen jedno kritérium rozpoznání a posouzení: Bude tato volba nebo tato cesta – to že o ní přemýšlím, zvolím ji, budu ji žít – zvěstovat moji lásku k Bohu a mé manželce/manželovi a rodině, přivede mne k nim blíže a způsobí, že budu citlivější k jejich potřebám a nárokům? Pomůže mi lépe se modlit a více milovat?

To je otázka, kterou si musí neustále klást každý křesťan, to je vrcholné zkoumání svědomí. (*Peter Kwasnieski, How Natural Family Planning can be selfishly used to a couple's detriment, LifeSiteNews, 30. dubna 2020, vlastní překlad*)

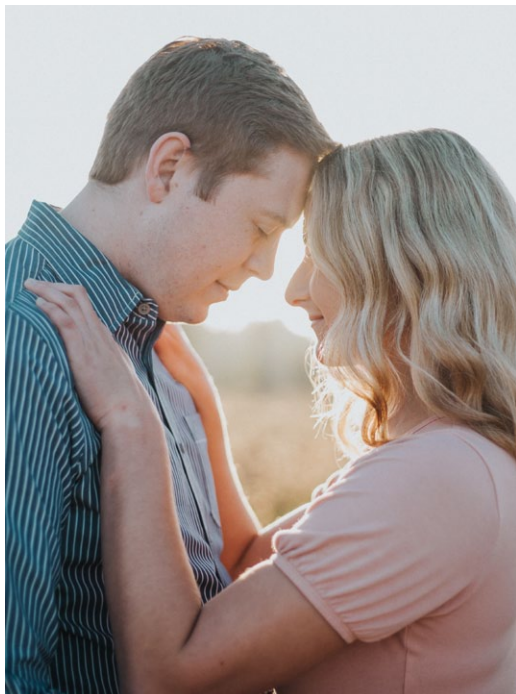
Situace manželů bývají velmi odlišné a z vnějšku do nich člověk naprosto nevidí. Jedna věc je však jistá: pro normální zdravý manželský pár je touha přivést do světa další lidi – vlastní potomky – přirozená a silná. Do určité míry se dá plánovat, ale možnosti jsou omezené. Jsou např. návrhy, jak určit, jestli bude potomek kluk nebo holka, ovšem jen se spolehlivostí zhruba 50%! Někteří manželé mají zas problémy s plodností, že se vytoužené dítě prostě neobjeví.

Na začátku našeho manželství jsme bezmyšlenkovitě volili cestu antikoncepce. Manželka ale byla z tohoto způsobu manželského života postupně velmi nešťastná. Dočetli jsme se o PPR a rozhodli se to zkusit. Nový způsob zacházení

s plodností měl pozitivní vliv na náš vztah. Manželka řekla: „Dříve jsem musela být k dispozici, když ty jsi měl čas; teď musíš respektovat můj cyklus!“ Je třeba si uvědomit, že používání antikoncepce znamená vzájemné zneužívání manželů pro fyzické potěšení, přitom je to většinou žena, která musí brát na sebe zodpovědnost, aby nedošlo k početí. Při používání PPR ale není žádná manipulace. Manželé přijímají vzájemnou plodnost a chovají se podle toho, jestli chtějí právě docílit nebo se vyhybat početí. Spolu vyhodnocují záznamy a rozhodují o svém pohlavním životě.

Naše cesta k PPR byla spletitá a rozhodnutí předávat znalosti o jeho fungování a používání nás dovedlo ke změně povolání a přestěhování se ze Skotska do České republiky – a to abychom učili lidi, jak nemít děti?! Ta myšlenka je absurdní! Pochopili jsme, že život s antikoncepcí vede k větší pravděpodobnosti rozbíjení vztahů, a tím k rozvodům a také k potratům, když metoda selže. Chtěli jsme předávat dál způsob života, který byl pro nás požehnáním.

Velká rozvodovost působí, že lidé váhají jít do manželství, když nevědí, jak dlouho spolu vydrží. Používají antikoncepci a snaží se vytěsnit myšlenku, že antikoncepce může selhat a že oni mohou zplodit dítě. Když taková „chyba“ nastane, je třeba ji opravit – dítě musí pryč! Tak vypadá psychologická logika té situace; velký počet potratů o tom svědčí. Ale když používají PPR, průběžně se ptají: „Když se spojíme dnes v manželském aktu, povede to k početí dítěte, nebo ne?“ Dítě nemizí z dohledu; je stále přítomné jako možný výsledek jejich spojení. A v té metodě nedělají manželé nic přímo proti početí dítěte; vždyť abstinence není čin. Právě proto nemůže být aktivně „proti životu“ nebo vůbec pro něco nebo proti něčemu. Když jdou manželé spolu na procházku, je to proti životu? Nebo když se dívají spolu na film, čtou společně knihu, místo aby se spojili v manželském aktu, je to proti životu? Nejspíše by se na takové spojení velmi těšili, ale nekonají ho, protože se rozhodli, že v dané situaci jejich společného života by byl nezodpovědný.

V praxi v naší práci v České republice a dříve i na Slovensku jsme zjistili, že snoubenci a manželé, kteří chodili na kurzy, zásadně děti chtěli. Ale byly také situace, ve kterých soudili, že počít další dítě hned by bylo nezodpovědné. Učíme páry také způsob péče o dítě, kterému říkáme ekologické kojení a které působí, že manželé mohou mít zhruba dvouleté rozestupy mezi dětmi zcela přirozeně a bez jakékoliv abstinence. Zdá se, že ani Pán Bůh neočekává, že by žena měla rodit každý rok další dítě.

Měli bychom být velmi zdrženliví při souzení situace jiných manželů. Možná, že se nám zdá, že mají málo dětí a měli by jich mít víc, anebo naopak, že jich mají hodně a měli by být „zodpovědnější“. Ale my nevidíme do jejich osobní situace a neznáme jejich konkrétní možnosti a schopnosti. Když děti nemají, je možné, že se velmi trápí, protože jejich normální silná lidská touha po dětech se neuskutečnila. Proto nemáme právo určovat, jestli mají moc nebo málo dětí. To musí oni, stejně jako my, zodpovědět sami před Pánem Bohem.

Když srovnáme manželský život s antikoncepcí a manželský život s PPR, vidíme podstatné rozdíly. Život s antikoncepcí vyžaduje přímý zásah, aby manželský akt nemohl způsobit otěhotnění; je to umělé zavedení patologického stavu neplodnosti. Při PPR respektují manželé přirozeně se opakující fáze plodnosti a neplodnosti cyklu, a chovají se podle toho, jestli chtějí početí dosáhnout, nebo se mu vyhnout. V tom není žádná manipulace, jako u života s antikoncepcí.

U každého živočicha je silný pohlavní pud, který je nutný, aby se ten druh rozmnožoval a nevymřel. U zvířat je ten pud aktivní většinou pouze v plodné době, kdy pohlavní akt působí plození. U lidí je ale pohlavní pud stále přítomný, což naznačuje, že má širší význam, totiž nejen pro pouhou reprodukci, ale i pro tvoření, upevnění a dlouhodobé zachování stabilního vztahu, jenž je nutný pro řádnou výchovu potomstva a společenskou stabilitu.

Protože ti, kteří používají PPR, nedělají nic proti tomu, aby jejich konkrétní manželský akt byl plodný, i když se domnívají, že se konal v neplodné době cyklu, nelze označit takové chování jako antikoncepční nebo proti životu. V takovém chování není žádná manipulace, nic, co by vedlo k postoji proti životu. Naopak, takto vyjádřená vzájemná láska může růst a působit, aby manželé zautoužili a nakonec se také rozhodli usilovat o další dítě. Proto mívají takoví manželé často větší rodinu.

PPR jako životní styl 7

Odpovědné rodičovství

Jitka a Mirek Novákovi

„Plněním úkolu dávat život a vychovávat se manželé stávají spolupracovníky Boha Stvořitele. Před Bohem mají společně hledat správnou velikost rodiny: přihlédnou

k dobru vlastnímu i k dobru svých dětí, uváží hmotné i duchovní podmínky doby a své situace, budou mít na zřeteli dobro rodiny, společnosti i církve.“ (srv. Gaudium et spes, 50)

Těmito slovy charakterizuje odpovědné rodičovství II. vatikánský koncil. Jan Pavel II. k tomu říká: „Odpovědným nazýváme to otcovství a mateřství, které odpovídá osobní důstojnosti manželů jako rodičů, pravdě jejich osoby a manželského styku.“ (Teologie těla, str. 568)

Je to velký rozdíl oproti tomu, jak odpovědné rodičovství chápe společnost, ve které žijeme: je často spojováno s rozhodnutím „naplánovat si“ dítě nebo se ztotožňuje s „odpovědným“ používáním antikoncepce.

Bohužel, s nepochopením se setkáváme i mezi věřícími. Učení církve nespočívá v rovnici „čím víc dětí, tím lepší katolíci“. Uvědomujeme si, jak se po takovém vysvětlení musí cítit páry, které by si přály mít víc dětí, ale z různých důvodů to není možné?

Odpovědnost za velikost rodiny mají manželé, jsou to oni dva, kdo jsou povoláni zvážit svoji konkrétní situaci a rozhodnout se, jestli v tuto chvíli je „odpovědné“ přijmout další dítě. Odpovědné rodičovství může znamenat buď přijetí většího počtu dětí – velkodušně a po zralé úvaze – nebo, pokud manželé mají „vážné důvody“, zůstat u stávající velikosti rodiny. V tom případě existuje konkrétní pomoc: zdrženlivost v plodných dnech. (srov. Humanae vitae, 10)

Někdy zapomínáme, že my, manželé, nejsme „dárci života“, ale spolupracovníky tohoto Dárce. Potřebujeme mnoho pokory a důvěry, protože naše představy a plány nemusí být vždy stejné jako plány Boží. Tak jako ve všech oblastech života, i v oblasti velikosti rodiny je potřebné mít otevřené srdce a hledat Boží vůli. Někdy nezbyvá než přijmout, že situace je jiná, než jsme si představovali nebo „naplánovali“ – ať už ve chvíli, kdy se otěhotnět nedaří, nebo kdy nás těhotenství překvapí... Naše osobní zkušenost je taková, že Boží plány byly vždycky lepší, než to, co bychom dokázali vymyslet my. Zažili jsme jak „překvapení“, tak dobu, kdy jsme na těhotenství čekali víc než dva roky, naplánovali jsme si ani to, že budeme mít dvojčata, ani tu úžasnou skutečnost, že se narodí na den a vlastně téměř na hodinu přesně v okamžiku, kdy budeme slavit naše 15. výročí. A nemyslíme, že by něco z toho byla náhoda. Nebyla, Bůh ví o každém z nás, nenechává nás samotné a nenaloží na nás víc, než na co nám dává síly.

Žijeme v době, ve které mají diáře kolonky na každou hodinu a jsme zvyklí mít vše naplánováno do posledního detailu. Mnozí jsou přesvědčeni, že tento přístup je dobré mít i v oblasti plánování rodiny. Jako by tíha rozhodnutí ležela jen na nich. Pak přichází většinou strach: co když naše plány nevyjdou? A je

to logické, pretože stoprocentní metodu (kromě úplné abstinence) k dispozici nemáme...

Je velmi osvobozující, pokud manželé přijmou „pouze“ svůj díl odpovědnosti. Ta může při „vážných důvodech“ spočívat v pečlivém sledování cyklu a v přijetí zdrženlivosti v plodných dnech. Přesto je ale úžasné, pokud Bohu v modlitbě dokáží svěřit svoje plány a vyjádří ochotu přijmout ten jeho. Přejí bychom si, aby si právě tento vnitřní postoj dokázali manželé osvojit, protože zbavuje strachu a přináší velkou vnitřní svobodu.

„Samo otcovství a mateřství představují mimořádné potvrzení lásky a umožňují odhalit její původní rozsah a hloubku. To se však neděje automaticky. Je to spíš úkol, který byl svěřen oběma: manželovi i manželce. Otcovství a mateřství jsou v jejich životě natolik vznešenou ‚novinkou‘ a bohatstvím, že k nim mohou přistupovat jen ‚na kolenu‘.“ (List rodinám, 7)

Dekalóg pokoja VI.

Zuzka Košťálová

*Iba dnes vykonám nejaký dobrý skutok
a nikomu to nebudem rozprávať.*

Mám možnosť po celý deň robiť dobre.

Prázdniny, čas oddychu pre deti i rodičov, sa už skončili. Nastal bežný život. Práca, varenie, školské povinnosti, zhon. Všetko zladíť, aby bola doma dokonalá harmónia, dá niekedy zabrať. My, ženy, zvládame všelijaké situácie, ale muži, tí by najradšej chceli mať všetko ideálne. Ticho, pokoj a dobrú atmosféru, keď prídu domov a hlavne žiadne konflikty. No ešte nežijeme v raji.

Opäť sme v III. fáze. Začiatok bol fajn. Teraz? Manžel sa urazil. Stačilo moje drobné nedorozumenie s dievčatami. Malá výmena názorov a o chvíľu by bolo zas všetko OK. No po príchode z práce otvoril dvere práve v tom „najlepšom“. Nenašiel doma žiaden raj. Opäť som si to zlízla ja. On mlčí. Deň, dva. Rozhovor cez telefón, ani pokus vysvetliť to a vyrozprávať nepomohol. Ako mám dokázať, že nie som na vine? Veď sa nič hrozné nestalo, to len on vidí všetko prísne. Nechcem sa hádať ani hnevať. Po toľkých rokoch manželstva ma to už naozaj nebaví. Chvíle, keď môžeme spoločne tráviť čas, sú príliš vzácne na to, aby sme ich premrhali tichým napätím. Veď toľko každodenných starostí o rodinu nám zaberie veľa spoločného času. Každý deň má dosť svojho trápenia. Nie, nebudem sa ešte aj ja hnevať.

Pomyslela som si na moju priateľku Barbaru. Ona vždy všetko berie s úsmevom a humorom. Beriem do rúk papier a pero a píšem manželovi ponuku na spoločné trávenie jesene. Inzerát znie takto: „Milý pán..., píšem Vám preto,

lebo Vás veľmi ľúbim. Som ochotná spoločne s Vami stráviť pekné jesenné dni. Stačí si len dohodnúť čas, hodinu a miesto. Vaša známa ctiteľka.“

Zložím inzerát a položím ho na PC. Prichádza. Usmejem sa na neho, objímam ho a dám mu dlhý bozk. „Prišla Ti pošta,“ žartujem. Číta. Usmial sa. Vyšlo to!

Ako by z tejto situácie „vyšiel“ dobrý pápež Ján? Ako nám radí robiť dobré skutky on?

Ján XXIII. robil dobro, lebo bol dobrý, jeho добрota bola ako zrelý plod, ktorý z jarného puku dozrel v letnom slnku. Dlhé roky stál viac v tieni, než na očiach verejnosti. Nespočetné dni jeho života boli obyčajnými pracovnými dňami. Práve v tých dňoch, v ktorých si sotvako všimol jeho dennú prácu, on prežíval v modlitbe istotu: Boh ma vidí – a to mi stačí. S pápežom Jánom môžem aj ja urobiť predsavzatie: „Musím si stále jasnejšie uvedomovať, že toto sú najlepšie strávené okamihy môjho života“. V „predsavzati na dnes“ si Ján XXIII. chce sľúbiť, že urobí dobrý skutok: „Zo všetkým, čo dnes vezmem do rúk, by som chcel dobre zaobchádzať, tak dobre, ako len budem môcť. V každom stretnutí, v každej situácii, v každej úlohe bude záležať na tom, aby sa presadilo dobro, aby medzi nami vyrástla добрota. Aby aj o tomto dni Boh povedal: Bolo to veľmi dobre.“

Večer pred spaním ma manžel nečakane objal, pohladil a silno pritisol. Dal mi teplý bozk a potom ešte jeden. To, čo som spravila, nebol nejaký výnimočný dobrý skutok, ale ja som bola šťastná, že som prekonala samu seba. Veď každá chvíľa s ním mi je naozaj vzácna. Roky nášho manželstva plynú tak rýchlo. V ušiach mi znejú slová sv. Terezky: „Môj život je tieňom, môj život je okamihom, ktorý mi uniká, mizne. Na lásku k Tebe mi ostáva, Pane, tento jediný dnešný deň“. To „malé dieťa“ nás všetkých strčí do vrecka, lebo sv. Tereška objavila to, čo my často nevidíme – LÁSKU.

PS: Barbara, ktorá ma v ten deň inšpirovala, bola u nás na kurze STM. S ňou a jej manželom sme sa stali dobrými priateľmi. Nielen my na kurzoch sme tí, ktorí niečo dávajú. Aj naši účastníci nás neraz obohacujú. Nadväzujeme s nimi priateľstvá, radíme si, rozširujeme svoje obzory. Vytvárame spolu (učitelia a účastníci kurzu) jednu veľkú rodinu.

Dopis z Kamerunu

Ephraim a Theresia Lukongovi

Milí priatelia,

jsme velmi vděčni za Váš zájem a péči o nás a naši rodinu.

Život opravdu není lehký při trvající občanské válce a k tomu ten hrozný koronavirus. Zasaženo je všech deset regionů země. Statistiky ukazují, že

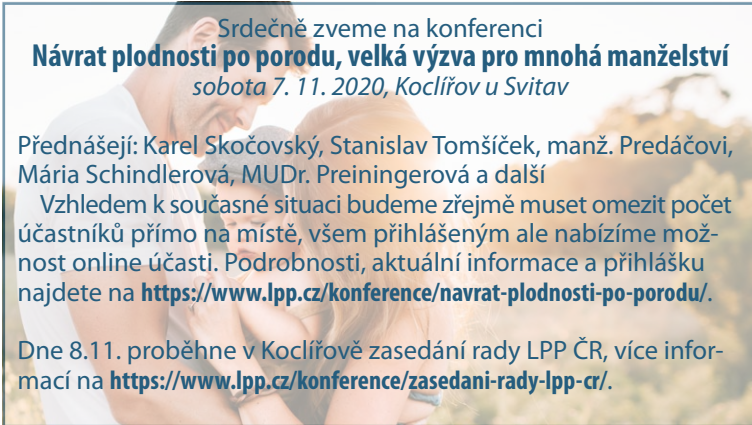
do včerejšího dne 22. 7. 2020 bylo zaznamenáno 17 000 nakažených, 14 000 uzdravených a 350 zemřelých. Jeden z našich arcibiskupů je herbalista a vyvinul léčbu nemoci, která byla státem uznaná. Tento bylinný lék pomáhá mnoha našim lidem. Děkujeme Bohu za tento dar skrze našeho arcibiskupa. Je hlavou jedné z našich největších diecézí. V jeho diecézi je také ekonomické centrum Douala. Jeho lék je bezplatně podáván ve všech katolických nemocnicích i v nekatolických, které o něj požádají. Byliny jsou Božími darem. Čím blíže jsme přírodě, tím zdravější jsme. To je to, k čemu Vy i my – učitelé PPR – stále vedeme manželské páry: vraťte se k přírodě a buďte zdraví.

Díky Bohu, že Vy jste v pořádku, my také. Náš syn s manželkou, kteří pracují v USA jako ošetrovatelé, nemoc prodělali, ale uzdravili se. Jejich osmiletá dcerka se nenakazila. Žili jsme v obavách, než se zotavili.

Ovšem zachováváme přísně preventivní opatření určená státem. Kostely a veřejné budovy byly zavřeny po dva měsíce – duben, květen. Otevřely se znovu 3. 6. 2020. Venku a také v kostele nosíme roušky.

Vírová epidemie se v Africe zhoršuje. Modlete se za naši zemi a celý kontinent. Máme problémy s elektřinou. Poslední dva měsíce jsme neměli světlo, ani připojení k internetu. I teď je stále nedostatek světla.

S láskou, Ephraim a Theresia

Srdečně zveme na konferenci
Návrat plodnosti po porodu, velká výzva pro mnohá manželství
sobota 7. 11. 2020, Koclířov u Svitav

Přednášejí: Karel Skočovský, Stanislav Tomšiček, manž. Predáčovi, Mária Schindlerová, MUDr. Preiningerová a další

Vzhledem k současné situaci budeme zřejmě muset omezit počet účastníků přímo na místě, všem přihlášeným ale nabízíme možnost online účasti. Podrobnosti, aktuální informace a přihlášku najdete na <https://www.lpp.cz/konference/navrat-plodnosti-po-porodu/>.

Dne 8.11. proběhne v Koclířově zasedání rady LPP ČR, více informací na <https://www.lpp.cz/konference/zasedani-rady-lpp-cr/>.

Noviny z rodiny LPP vydává šestkrát ročně jako členský bulletin společně Liga pár páru ČR, z.s. a Liga pár páru v SR. České ústředí: Jitka a Miroslav Nováková, Milhostice 6, 25791 Červený Újezd, +420312686642, lpp@lpp.cz, www.lpp.cz, číslo účtu: 2801370422/2010. / Slovenské ústredie: Jozefa Simona Predáčovci, Slovenskej armády 15, 95301 Zlaté Moravce, 0908722055, lpp@lpp.sk, www.lpp.sk, číslo účtu (SR): 2401049920/8330, platba z ČR: 2401049920/2010. Minimální členský příspěvek je 150 Kč /12 € ročně. Jsme vděční za příspěvky pro práci Ligy. Kurz STM PPR pro manžele a snoubence: 4 setkání po 2½ hodinách, většinou v měsíčních intervalech. Pro aktuální kurzy a informace viz web. Redakční rada: Jitka Nováková, Jozef Predáč, Adam Prentis.